

در رسانه های بزرگ جهان چه میگذرد؟؟؟

یک پژوهش منسجم برای اولین بار

بخش هفتم

پژوهش و گردآورنده استاد «صبح»

الشرق الاوسط پرتیراثرترین روزنامه عرب

الشرق الاوسط

روزنامه الشرق الاوسط را می توان دومین روزنامه فرامنطقه ای عرب دانست که چون الحیات به طور همزمان در لندن و چند پایتخت عربی چاپ و منتشر می شود. این روزنامه که در سال ۱۹۷۸ توسط هشام و محمدعلی حافظ تاسیس شد برای مدت ها مسوول آن با «عبدالرحمان راشد» نویسنده صاحب نام و نکته سنج سعودی بود اما پس از آنکه سعودی ها تصمیم گرفتند در مقابل شبکه تلویزیونی «الجزیره» شبکه ای مشابه و با سرمایه خود تاسیس کنند وی به مدیریت شبکه «العربیة» انتقال یافت. با

www.esalat.org

این وجود هنوز عبدالرحمان راشد یکی از نویسندگان اصلی همین روزنامه بوده و ستون ثابت او به طور مرتب به بررسی اوضاع جاری جهان عرب می پردازد. سرمایه عظیم سعودی ها و درایت و استادی عبدالرحمان راشد روزنامه الشرق الاوسط را به يك روزنامه مدرن، پرمحتوا و اثرگذار تبدیل کرد. اگر بخواهیم در جهان کنونی معجزه پول را در عرصه رسانه های مکتوب نشان دهیم، روزنامه الشرق الاوسط بهترین دلیل برای این امر خواهد بود.

روزنامه ای که همواره از آن به «پرتیراژ» ترین و «پرنفوذ» ترین روزنامه عربی یاد می شود. با این وصف روزنامه الشرق الاوسط در مقایسه با روزنامه هایی چون الاهرام، السفير و الحیات يك روزنامه جوان محسوب می شود. هنوز شمارگان این روزنامه به عدد ۱۰ هزار نرسیده است درحالی که روزنامه های یاد شده شمارگانی فراتر از ۴۰ و ۵۰ هزار دارند و همین قدمت و تجربه تاریخی آنها را نشان می دهد. در پایگاه اینترنتی «assharqalawsat» که سایت مخصوص این روزنامه است می توان دو نسخه عربی و انگلیسی از آن دید. در نسخه انگلیسی تقریباً مطالب مهم به ویژه خلاصه خبرها، گزارش ها و بعضی مقالات مهم را می توان دید که به زبان انگلیسی ترجمه همزمان شده است. علاوه بر آن در روزنامه الشرق الاوسط می توان در مواردی متعدد مقالاتی را مشاهده کرد که برای مثال به طور همزمان در نیویورک تایمز و الشرق الاوسط چاپ می شوند. مقالات نویسندگان صاحب نامی چون جورج فریدمن یا فرید زکریا و شخصیت های مهمی چون کوفی عنان یا کالین پاول وزیر خارجه سابق آمریکا از این جمله هستند.

به همین ترتیب باید گفت برخلاف الحیات در روزنامه الشرق الاوسط ترجمه جایگاه مهمی دارد. صفحه نخست الشرق الاوسط با روزنامه الحیات تفاوت چندانی ندارد. ارائه مهمترین خبرهای روز به صورت گزارش های مستقیم از دفاتر نمایندگی روزنامه در بغداد، دمشق، قاهره، ریاض و غیره در همان صفحه نخست آمده است و تنمه آنها را باید در صفحات داخلی مطالعه کرد. توجه به عکس و کیفیت آن و داشتن صفحات رنگی از امتیازات مهم این روزنامه است. رویکرد سعودی بودن در الشرق الاوسط آشکارا به چشم می خورد. خبرهای مربوط به این کشور همواره در صدر خواهد بود و علاوه بر آن دنباله روی از سیاست های خارجی سعودی از ویژگی های بارز روزنامه الشرق الاوسط است.

یکی دیگر از ویژگی های مهم روزنامه الشرق الاوسط داشتن نویسندگان ثابت است. نویسندگانی که تقریباً هر روزه در آن مطلبی دارند و عمدتاً به تحلیل حوادث، رخدادهای گوناگون و ارائه نظرات خود می پردازند. احمد الربعی، انیس منصور، بلال حسن، سمیر عطاء الله، عدنان حسین، خالص چلبی، محمود فندی، امیر طاهری، ثریا شهری و غیره از جمله این افراد هستند. در کنار این نویسندگان می توان آثار قلمی افرادی چون بئینه شعبان معاون وزیر خارجه سوریه و گاه فهمی هویدی نویسنده مشهور مصری و نبیل ابوردینه از مقامات فلسطینی را هم دید. این نویسندگان ثابت کمتر در مورد

اوضاع داخلی سعودی و بیشتر درباره جهان پیرامون از عراق گرفته تا کابل و تهران و دمشق و تا لندن و واشنگتن می نویسند و با عینک حرفه ای خود به موشکافی حوادث می پردازند. نویسندگان الشرق الاوسط در برخورد با حوادث تروریستی ریاض، مسئله اصلاحات در سعودی و غیره کاملاً محافظه کارند و بیشتر همان سیاست جاری عربستان را در قبال گروه های مخالف تشریح می کنند. این مسائل روی هم رفته به استقلال دیدگاه نویسندگان این روزنامه به شدت لطمه می زند. الشرق الاوسط در يك كلام هرگز چون الحیات مستقل و بی طرف نیست.

جالب اینکه الشرق الاوسط در برخورد با کشورهای عرب برای مثال سوریه- عکس این رویه را در پیش می گیرد و بیشتر سیاست های رسمی رژیم های حاکم بر آنها را توضیح می دهد از این رو هرگز الشرق الاوسط مانند الحیات تریبون روشنفکران مطرح و مبارز کشورهای عرب نبوده است.

در حال حاضر سردبیر این روزنامه «طارق الحمید» و معاون او «عثمان میرغنی» است. روزنامه الشرق الاوسط با سرمایه گذاری مستقیم سعودی ها منتشر می شود و مسئولیت چاپ و توزیع آن را شرکت سعودی «پژوهش و بازاریابی ها» به مدیرکلی «عزام بن محمد الدخیل» برعهده دارد. این روزنامه علاوه بر اخبار و گزارش ها صفحات ویژه ای برای ادبیات دین و فرهنگ دارد که در کنار صفحات اقتصادی و اجتماعی قرار می گیرند. در تمام این صفحات صبغه «تبلیغی» بر ویژگی «اطلاع رسانی» می چربد اما این به معنای نفی یا کمرنگ بودن اطلاع رسانی نیست. چون به لحاظ حرفه ای کمتر خبر یا حادثه ای در جهان پهناور اتفاق می افتد که از نگاه تیزبین این روزنامه دور افتاده باشد. الشرق الاوسط مانند يك شبکه سراسری خبر است. تریبونی که هرچه در آن نوشته یا گفته شود در همه جای دنیا دیده می شود. قدرت رسانه ای این روزنامه فوق العاده است و بدین لحاظ شخصیت های سیاسی مهم جهان از جورج بوش گرفته تا دیگران اگر بخواهند حرفی یا نکته ای را به گوش منطقه خاورمیله برسانند حتماً از این تریبون آن را اعلام می کنند.

توجه به تکنولوژی جدید، آخرین مدل های لباس و به خصوص بزرگنمایی کردن موفقیت های اقتصادی و تجاری سعودی ها از دیگر ویژگی های این روزنامه است. رویکرد عمده سیاسی این روزنامه- چون رویکرد اغلب روزنامه های عربی پس از سقوط بغداد، رویکردی ضدآمریکایی شد اما با وقوع حوادث تروریستی در عربستان سعودی و ترمیم رابطه با آمریکا ضمن تعدیل این سیاست الشرق الاوسط لبه تیز حملات خود را به سوی گروه های بنیاد گرا نشانه رفت. افشاگری در مورد هسته های القاعده و گفت و گوهای جهت دار با روحانیون ارشد سعودی که مخالف گروه های تروریستی هستند از توجهات مهم این روزنامه است.

مصاحبه با سران این گروه ها، افشاگری های مسلسل وار در چندین شماره پیرامون نحوه فعالیت، عضوگیری و سازماندهی گروه های اقماری وابسته به القاعده در همین زمره قرار دارند. این روزنامه

برای نخستین بار در زندان های قاهره با رهبران توابع گروه های جهادی مصر گفت و گو کرد و همین روزنامه بود که کتاب «خارج شو ای ملعون» آخرین اثر صدام حسین دیکتاتور سابق عراق را به صورت پاورقی منتشر ساخت. الشرق الاوسط مانند الحیات هفته نامه ای مهم و تاثیرگذار به نام «المجله» منتشر می سازد که در آینده در بخش معرفی مجلات عربی بیشتر به آن خواهیم پرداخت

روزنامه های چند کشور عربی

مجمع الجزیره بحرین با جمعیتی معادل ۷۳۹ هزار نفر و مساحتی حدود ۷۱۷ کیلومترمربع از نخستین کشورهای محسوب می شود که در آن نفت کشف شد و به همین دلیل با وجود داشتن سرزمین خشک و لم یزرع به يك کشور ثروتمند تبدیل شد که با نظامی سلطنتی اداره می شود. پادشاه بحرین یعنی شیخ حمد بن عیسی الخلیفه تحصیلکرده انگلستان بوده و به تاسی از تحولات امارات و قطر می کوشد کشور خود را به پایگاهی تجارتي و رسانه ای در حاشیه خلیج تبدیل کند. رسانه ها در بحرین تحت کنترل دولت قرار دارند و در عین حال ماهواره های مشهور عربی چون ام بی سی این کشور را به پایگاه تلویزیونی خود تبدیل کرده اند. در بحرین علاوه بر شبکه های رسمی رادیو و تلویزیون دولتی چندین روزنامه و مجله فعالیت می کنند که از جمله آنها می توان به روزنامه های اخبار الخلیج، الایام و الوسط اشاره کرد. الوسط مهمترین و معتبرترین روزنامه بحرینی است که در بیش از پنجاه صفحه رنگی و گاه با کاغذ گلاسه چاپ می شود. این روزنامه به سبک و سیاق روزنامه های فرامنطقه ای اخبار جهان و کشورهای خاورمیانه را منتشر می سازد.

دو روزنامه «بحرین تربیون» و «گلف دیلی نیوز» به زبان انگلیسی و در تیراژی محدود چاپ می شوند. غالب صفحات روزنامه های بحرین را آگهی های تجارتي و نیز اعلام ها و اطلاعیه های دولتی پر می کنند. به دلیل حضور شیعیان در بحرین و نزدیکی این کشور به ایران بخش قابل توجهی از اخبار و مطالب این روزنامه ها به ایران و مسائل آن اختصاص دارد. رویکرد کلی روزنامه های بحرین به نسبت معتدل است.

امارات کشور کوچکی است که به اصطلاح می خواهد «جهان را در يك وجب» جای دهد. بلندپروازی های حاکمان اماراتی موجب شده تا با جلب سرمایه های خارجی توسعه شتابناکی را در کشور خود به اجرا بگذارند. در عرصه رسانه ها تا چند سال پیش اماراتی ها حرفی برای گفتن نداشتند، اما تقریباً از يك یا دو دهه پیش جهش تازه ای را در این حوزه آغاز کردند. هم اکنون به جز شبکه های تلویزیونی و رادیوی دولتی، امارات دارای چند روزنامه مهم است که گاه خود را تا سطح روزنامه های فرامنطقه ای برمی کشند. روزنامه های الخلیج، الاتحاد و البیان از جمله این روزنامه ها هستند. الخلیج توسط موسسه انتشاراتی «دار الخلیج» چاپ می شود که برای خود يك مرکز مطبوعاتی و مطالعاتی گسترده است. به جز روزنامه الخلیج و ویژه نامه های الخلیج ورزشی و اقتصادی و مجله فرهنگی «الشروق»

این موسسه يك مركز مطالعاتی دارد که گزارش های سالانه ای را در حوزه مسائل استراتژیک منتشر می سازد. روزنامه الخلیج سال ۱۹۷۰ تاسیس شد و هم اکنون کریم و عبدالله عمران آن را اداره می کنند. روزنامه الاتحاد یکی دیگر از روزنامه های مهم اماراتی است که سی و شش سال پیش کار خود را شروع کرد. در حال حاضر این روزنامه در ۷۲ صفحه چاپ می شود.

علاوه بر روزنامه یومیه، ویژه نامه های اتحاد الریاض، اتحادالاقتصادی و دنیا با موضوعات ورزشی، اقتصادی و اجتماعی از سوی همین موسسه چاپ و منتشر می شود. همان طور که اشاره شد روزنامه های اماراتی طی سال های اخیر کاملاً جهش کرده اند. این نکته در غالب روزنامه های این کشور هویدا است. برای مثال الاتحاد روزنامه ای است که اخیراً وجهه فرهنگی خاصی پیدا کرده و توانسته است تعدادی از نویسندگان صاحب نام عرب را از کشورهای دیگر به خود جلب کند.

صفحه «وجهات نظر» این روزنامه صفحه ای خواندنی است که غالباً کسانی چون رضوان السید و دکتر حسن حنفی از روشنفکران مشهور عرب در آن قلم می زنند. روزنامه البیان هم يك روزنامه خبری مهم اماراتی است. در این روزنامه هم نویسندگان عرب و غیرعرب از مصری و فلسطینی گرفته تا نویسندگان اطراف خلیج قلم می زنند. البیان بیست و شش سال پیش فعالیت خود را آغاز کرد و سبک و سیاقی کاملاً فرمانطقه ای دارد. اما به دلیل محدود بودن در اخبار داخلی امارات و رنگ و بوی دولتی و تبلیغاتی داشتن نمی تواند مخاطبان زیادی در فراسوی مرزهای این کشور به خود جلب کند.

البیان همان روزنامه اماراتی است که غالباً خبرهایی به نقل از آن بر روی خروجی خبرگزاری ها می رود و همین حکایت از خبرسازی این روزنامه دارد. در امارات دو روزنامه «خلیج تایمز» و «گلف نیوز» به زبان انگلیسی منتشر می شوند که غالباً خبرهای رسمی و دیدگاه های بلندپروازانه امیرنشین های خلیج را منعکس می سازند.

کشور کوچک قطر نیز یکی از همین کشورهای بلندپرواز حاشیه خلیج فارس است که شبکه تلویزیونی الجزیره اش برای خود معمایی است. این شبکه که زیر نظر مستقیم وزیر خارجه قطر اداره می شود، برای خود آوازه ای جهانی داشته و تاکنون درباره آن بسیار گفته و نوشته شده است. الجزیره به نوبه خود يك پدیده مهم رسانه ای در بین کشورهای عرب و خاورمیانه است. کارکنان و مدیران اولیه این شبکه گرچه از لندن (شبکه بی بی سی عربی) آمدند اما توانستند طی چند سال فعالیت گسترده و خلاقانه جایگاه مهمی برای خود کسب کنند. این شبکه به رغم همه انتقادهای عربی و غربی همچنان به فعالیت خود ادامه می دهد و آخرین خبرهای جهان و منطقه را در کوتاه ترین زمان با پوشش خبری متناسبی در اختیار مخاطبان خود قرار می دهد. گرچه ایجاد شبکه های تلویزیونی موازی چون العربیه، الحره و غیره می توانست از درصد نفوذ این شبکه بکاهد و تا حدودی هم کاسته است، اما الجزیره همچنان در حوزه هایی به ویژه نقد و نظر پیشتازی خود را حفظ کرده است. مهمترین انتقادی که بر الجزیره وارد

می شود، رویکردهای بنیادگرایانه آن است و همین عیب به حسن آن تبدیل شده و الجزیره را محبوب گروه های تندرو ساخته و در عین حال اتهام وابستگی به غرب را از چهره اش می زداید.

از این تلویزیون که بگذریم در قطر چند روزنامه معتبر و مهم چاپ می شود که از بین آنها می توان به الوطن، الرایه و الشرق اشاره کرد. الوطن معتبرترین روزنامه قطری است که رویکردی سیاسی و روشنفکرانه دارد. تعدادی از روزنامه نگاران مشهور عرب (از کشورهای دیگر) در این روزنامه قلم می زنند. از آن گذشته الوطن به طور همزمان مقالاتی را از روزنامه های غربی ترجمه و چاپ می کند که اهمیت زیادی دارد. صفحه مقالات این روزنامه مهمترین مسائل روز را از زوایای مختلف تحلیل می کند که درخور توجه است. روزنامه الرایه وجهه فرهنگی بیشتری دارد و از همین رو می توان مقالات خوبی را در حوزه اسلام شناسی، فرهنگ و تاریخ در آن مطالعه کرد.

یکی از نویسندگان پرکار این روزنامه محمدسعید العشاوی اسلام شناس نامدار مصری است که مطالبش در کمتر روزنامه ای اجازه چاپ می یابند. روزنامه الشرق رویکردی اسلامی و تا حدودی شیعی دارد و از نظر سیاسی نیز معتدل و میانه رو است. اما از لحاظ حرفه ای هرگز به پای روزنامه های الوطن و الرایه نمی رسد. گرچه رسانه های قطری همگی دولتی هستند و در صفحات نخست آنها هر روز عکس بزرگ شیخ حمد بن خلیفه پادشاه این کشور به چشم می خورد، اما در تحلیل و پردازش خبرهای مربوط به همه مناطق جهان _ جز قطر تقریباً رویه ای مستقل و آزاد دارند. شاید رمز موفقیت رسانه های قطری نیز در همین نکته باشد. فضای کلی رادیو، تلویزیون و روزنامه های داخلی قطر با شبکه الجزیره کاملاً متفاوت است. یعنی هر چه الجزیره رنگ و بویی جهانی و فرامنطقه ای دارد، این رسانه ها رنگ و بوی داخلی و منطقه ای داشته و در چارچوب اخبار و سیاست های داخلی قطر محدود هستند. برخلاف الجزیره سایر رسانه های مکتوب و مرئی قطر جنجالی و خبرساز نیستند و با تیراژهای محدود روند ثابت و معتدلی را سپری می کنند.

به دلیل آنچه گفته شد و نیز به دلیل تازه پا بودن این روزنامه ها فراتر از مرزهای قطر نمی روند و در کشورهای دیگر عربی توزیع نمی شوند، اما می توان هر روزه آنها را از طریق شبکه اینترنت مطالعه کرد. بهترین سایتی که می تواند مهمترین روزنامه های عربی را در دسترس کاربران قرار دهد، شبکه الصحافه (Sahafa. com) است.

روزنامه فرامنطقه ای اعراب را باید «الزمان» چاپ لندن دانست. این روزنامه در سال ۱۹۹۷ از سوی «سعد البزاز» روزنامه نگار صاحب نام و ناراضی عراقی در انگلستان تاسیس شد و اکنون هشتمین سال عمر خود را سپری می کند. در مقایسه با الشرق الاوسط، روزنامه الزمان جوان ترین روزنامه فرامنطقه ای عرب است که به جز لندن به صورت همزمان در بغداد، بصره و امارات متحده چاپ می شود و به نظر می رسد در فرانسه، الجزایر و بحرین نیز دفاتر انتشاراتی داشته باشد.

شماره مسلسل این روزنامه عدد بالای دو هزار را نشان می دهد که به نسبت سایر روزنامه های فرمانطقه ای قدمت و سابقه کمتری دارد.

ناشر این روزنامه «موسسه جهانی الزمان» است و در سایت اینترنتی آن می توان نسخه ای انگلیسی از آن را مطالعه کرد که شبیه الشرق الاوسط، تقریباً به معرفی خلاصه ای از مندرجات روزنامه می پردازد. موسسه یاد شده در کنار انتشار روزنامه به چاپ و نشر کتاب های سیاسی نیز مبادرت می ورزد. با این همه بر کلیشه بالای صفحه این روزنامه نوشته شده است: «عراقیه، عربیه، یومیه، دولیه، مستقله» این پنج کلمه در واقع پنج ویژگی مهم روزنامه الزمان یعنی: «عراقی، عربی، روزانه، بین المللی و مستقل بودن را نشان می دهد» که در ادامه به آن خواهیم پرداخت.

در مورد شخصیت سعد البزاز روزنامه نگار عراقی و بنیانگذار الزمان اخبار و شایعات زیادی وجود دارد و همین مطالب از او شخصیتی جنجالی ساخته است. بعضی او را تا «حسنین هیکل عراق» بالا می برند و به عنوان يك ديپلمات و روزنامه نگار پیشرو و ملی می ستایند اما بعضی دیگر او را عامل سازمان های اطلاعاتی انگلستان، مزدور صدام و آمریکا معرفی می کنند. وی در دوره صدام حسین سردبیری روزنامه بعثی «الجمهوریه» را بر عهده داشت که بعدها بر سر مسائل (سیاسی یا خانوادگی) با صدام در افتاد و در طول سال های حکومت بعث در تبعیدگاه خود یعنی لندن روزنامه جدیدی را منتشر ساخت. البزاز با وجودی که يك ناراضی عراقی بود اما رابطه خود را با بعثی ها قطع نکرد و پس از سقوط صدام توانست با بعضی از آنها از جمله ناداشوکت همکاری مطبوعاتی خود را ادامه دهد. پس از سقوط صدام البزاز توانست روزنامه اش را در عراق مستقیماً چاپ کند و این پیروزی بزرگی برای او محسوب می شد. روزنامه الزمان در واقع نخستین روزنامه مستقلی بود که پس از سقوط صدام در عراق چاپ و منتشر شد. البزاز علاوه بر توسعه فعالیت مطبوعاتی خود در عراق توانست نخستین شبکه تلویزیونی ماهواره ای با عنوان «الشرقیه» را تاسیس کند.

کانال الشرقيه اولین کانال ماهواره ای عراق به زبان عربی است که هم اکنون نیز فعالیت دارد و از عراقی دموکراتیک، لیبرال و سکولار دفاع می کند. پخش برنامه های این شبکه برای محافل مذهبی عراق به ویژه شیعیان و کردها مسئله ساز بوده و همواره مورد انتقاد قرار می گرفته است. تاکید بر عربیت عراق و به ویژه سکولاریسم از نکات برجسته ای بود که واکنش کردها و شیعیان را در پی داشت. در حال حاضر روزنامه الزمان بیشترین دفاتر خود را در عراق دارد و به طور همزمان از دو چاپ (بغداد - بصره) برخوردار است که در بغداد با تیراژی بیش از هفتاد هزار نسخه و در بصره با تیراژی حدود ۲۰ هزار نسخه منتشر می شود. گفته می شود البزاز همچنان در لندن زندگی می کند و از آنجا روزنامه الزمان و کانال تلویزیونی الشرقيه را اداره می کند. روزنامه الزمان همان روزنامه ای بود که پس از سقوط صدام، نسخه های آن توسط تانک های آمریکایی در شهرهای عراق توزیع می شد.

رویکرد مثبت این روزنامه نسبت به جریان اشغال عراق [که هرگز نامی از نیروهای اشغالگر نمی برد و از آنها به عنوان نیروهای ائتلاف بین المللی یاد می کند] موجب شده است تا بعضی عملکرد این روزنامه را در جهت اجرای سیاست های آمریکا در منطقه و عراق تحلیل کنند. با این وجود به تصدیق همه روزنامه الزمان يك روزنامه کاملاً حرفه ای است که بیش از هر روزنامه دیگر عراقی اقدام به «تولید» خبر می کند. البزاز می گوید: «ما نخستین روزنامه آزاد و مستقلی هستیم که در عراق توزیع می شود. عراق احتیاج به فضای نو و تازه ای دارد و ما می کوشیم تا این ارزش ها را ترویج کنیم. « در مقابل شایعات مبنی بر وابستگی البزاز و روزنامه اش به انگلیسی ها، هر دو تاکید دارند که «انگلیسی ها در محتوای روزنامه هیچ دخالتی ندارند.

با وجود همه این حرف و حدیث ها باید اعتراف کرد که روزنامه الزمان [برخلاف لوگوی آن که فاقد هرگونه زیبایی است] روزنامه ای شیک، خبرساز و مدرن تلقی می شود. صفحه نخست این روزنامه شبیه روزنامه های الحیات و الشرق الاوسط ویتزینی از مهمترین خبرهای روز است که به صورت گزارش های دقیقی از طریق خبرنگاران روزنامه از مکان های مختلف چون بغداد، لندن، تهران، موصل، دمشق، قاهره و غیره ارسال شده اند. نکته جالب اینکه این اخبار به صورت کامل در صفحه اول چاپ می شوند و برخلاف روش الحیات و الشرق الاوسط خواننده نباید تتمه آنها را در صفحات دیگر بخواند. مهمترین منبع خبری الزمان پس از خبرنگارانش، آژانس های مشهور خبری جهان به ویژه فرانس پرس است. صفحات رنگی و عکس های هنری شفاف و استفاده مناسب از آنها موجب می شود تا هر صفحه روزنامه جلوه های بصری خوبی داشته باشد.

در دو سمت لوگو به زبان عربی و انگلیسی روزنامه و نحوه انتشار آن معرفی می شود. مهمترین تبلیغ در این روزنامه، تبلیغات مربوط به کانال تلویزیونی الشریقه است. به جز صفحات مربوط به اخبار، مقالات، اقتصاد، ورزش و غیره این روزنامه صفحه خاصی تحت عنوان «اکثریت خاموش» دارد که در آن نقطه نظرات مردم عادی- به ویژه عراقی ها- منعکس می شوند و در نامه ها یا نوشته های کوتاه مشکلات روزمره آنان بازگو می شود. صفحه «الف یاء» صفحه مخصوص ادبیات و هنر است که مهمترین اخبار هنری و ادبی جهان عرب را به اطلاع خوانندگان می رساند گرچه در گذشته می شد در صفحه مقالات این روزنامه نام نویسندگانی چون دکتر حسن حنفی و نصر حامد ابوزید را دید. اما امروزه بیشتر نویسندگان صفحه مقالات این روزنامه را نویسندگان نوپای عراقی تشکیل می دهند که در آن مسائل سیاسی عراق را تجزیه و تحلیل می کنند. همین مسئله رویکرد جدید الزمان را نشان می دهد. به عبارتی دیگر روزنامه الزمان رفته رفته ویژگی بین المللی و فرامنطقه ای خود را از دست می دهد و به يك روزنامه عراقی صرف تبدیل می شود تا چند سال پیش الزمان یکی از خبرسازترین روزنامه

های عربی بود که در شبکه های مختلف خبری جهان می شد خبرهای تولیدی الزمان را دید یا شنید اما این ویژگی به دلیل رویکردهای جدید این روزنامه کم رنگ می بازد.

در کنار ویژگی های یاد شده باید به توجه خاص روزنامه الزمان به ادبیات و هنر نیز اشاره کرد. در گذشته تقریباً روزی نبود که این روزنامه در کنار انتشار تازه ترین اخبار فرهنگی- هنری مصاحبه ای با يك شاعر یا نویسنده عرب از مراکش گرفته تا سوریه و لبنان نداشته باشد. اما این ویژگی بارز فرهنگی و ادبی نیز در الزمان رفته رفته کمرنگ تر شده است. همین ویژگی بود که روزگاری الزمان را تریبون روشنفکران و هنرمندان آوانگارد عرب می ساخت. یکی دیگر از ویژگی های برجسته روزنامه الزمان ترجمه و چاپ مقالات روزنامه های اسرائیلی بود که به اعتقاد صاحبان این روزنامه صرفاً به قصد اطلاع خوانندگان چاپ می شد. این اقدام واکنش های متفاوتی را در پی داشت و به رغم مخالفت های گسترده از نظر اطلاع رسانی روزنامه الزمان را در جایگاه بلندتری می نشانده د.

ر پایان باید یادآور شد که در تمام روزنامه های فرامنطقه ای عرب از جمله الزمان «تولید» بر «ترجمه» می چربد و همین مسئله آنان را از روزنامه های داخلی و محلی متمایز می سازد. این مسئله را اگر بخواهیم با روزنامه های منتشره در ایران مقایسه کنیم که اکثر مطالبشان یا ترجمه است یا تلکس میزان کارایی و توانمندی روزنامه های فرامنطقه ای عرب را نشان می دهد. تاکید بر خبر و تهیه گزارش های تحلیلی خبری از ویژگی های بارز روزنامه های فرامنطقه ای اعراب است.

روزنامه عرب زبان الزمان در اکثر کشورهای عرب و تعدادی از کشورهای اروپایی توزیع می شود و در آدرس «AZZAMAN.COM» می توان هر روزه آن را مطالعه کرد. بهره از نوشته های علمی محمدعلی عسگری.

هندو (The Hindu)

Conference on TEX software

By Our Staff Reporter
THIRUVANANTHAPURAM, SEPT. 2.
 The four-day 22nd annual conference of the TEX Users Group (TUG), beginning here on Wednesday will focus on the advances in PC based scientific publishing as well as the potential for advanced adaptation of the free software in Kerala's institutions. IT-enabled sessions are planned. The organizers of the conference include a group conference here that saw 20 delegates including 35 from abroad, hold around the event.

The TUG 2002 is jointly organized by the Department of Information Technology and the Tug.org with the support of the Indian Institute of Information Technology and Management. This is the first time that annual meeting in TUG is taking place outside Europe or North America and is expected to show a flip to the use of TUG's highly flexible software created by the renowned computer scientist, Donald Ervin Knuth. The software of Knuth, developed at Stanford, California is capable of simulating the complexities of mathematics or physics. It is web-based and multi-lingual publishing.

The scientific publishing is changing a global nature with DTP (desktop publishing) and on-line documents such as scientific papers, reports and journals. The complex nature of these publications is often beyond the capabilities of commercial desktop publishing software. Today TEX users all over the world include in Japan, US, Australia and research centers in India. The software is used by major institutions.

The chair of the programme committee is Subashini Babu of Babu's University.

Heavy Ending: Voppers of Sri Sakthi Engineering College with the guests honour at the convocation ceremony.

هندو در مقایسه با سایر روزنامه‌های هندوستان به مراتب سختگیرتر است و همچنان از قواعد و اصول قدیم روزنامه‌نگاری پیروی می‌کند به گونه‌ای که درج آگهی در صفحه‌ی اول این نشریه هنوز تابع قواعد و ضوابط بسیاری است. هندو با اینکه در مرکز ایالت چاپ می‌شود اِدا روزنامه‌ای داخلی یا بین‌الشهری تلقی نمی‌شود بلکه به عنوان یکی از روزنامه‌های اصلی چه در پایتخت هندوستان و چه در خارج از مرزهای هندوستان مورد توجه است. خبر در هندو از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است به گونه‌ای که سعی می‌شود هیچیک از اخبار هندوستان حتی اخبار جزئی اما در عین حال مهم از قلم نیفتد به طوری که هندو در این خصوص قوی‌ترین روزنامه‌ی هند به شمار می‌رود و غالب اخبار و وقایع روز گذشته‌ی هندوستان را می‌توان در هندو مشاهده کرد.

هندو مهمترین روزنامه‌ی انگلیسی زبان در هندوستان است که مهمترین مرکز نشر و توزیع آن در جنوب هند است. این روزنامه بیش از صدوبیست و پنج سال قدمت دارد. روزنامه‌ی هندو در سال ۱۸۷۸ به وسیله‌ی سوبرامانیا آیر بنیان نهاده شد. کاتسوری اینگار، مشاور حقوقی روزنامه از سال ۱۸۹۵ به بعد، در سال ۱۹۰۵ این روزنامه را خرید و خانواده‌ی وی تا کنون مالکیت این روزنامه را تداوم بخشیده‌اند. دو اصل اساسی و بنیادی این روزنامه که بنیانگذاران آن مطرح نمودند عبارتند از: انصاف و عدالت. مرکز استقرار دفاتر مرکزی هندو شهر مدرس است.

این روزنامه از ۱۸۷۸ که بنیان نهاده شد به صورت هفته نامه منتشر می‌شد و از ۱۸۸۹ به صورت روزنامه درآمد. هندو دارای یک میلیون تیراژ در روز است و سالانه حدود هشتاد میلیون دالر فروش دارد. این روزنامه در سال ۱۹۹۵ اولین روزنامه‌ی هندی بود که به صورت الکترونیکی نیز منتشر شد. هندو یکی از مهمترین و تاثیرگذارترین روزنامه‌های هند به شمار می‌رود و جزو سه روزنامه‌ی پر خواننده‌ی این کشور است. این روزنامه یکی از منادیان استقلال هند در زمان حکومت انگلیس‌ها بر هند بود اما این مهم را به صورتی میانه روانه، آرام و بدون ایجاد حساسیت دنبال می‌کرد. این روزنامه از همان آغاز موضع مخالف، البته نه مخالفت سرسختانه و کاملاً ملموس، نسبت به حکومت انگلیسی‌ها بر هند داشت. اکنون نیز هندو را تنها به چشم یک روزنامه‌ی صرف نمی‌نگرند بلکه به جزئی از سنت‌های هند تبدیل شده است. بعد از ۱۹۴۷ که هند به استقلال دست یافت، هندو همزمان با توسعه‌ی دفاتر خود در داخل هندوستان به تاسیس دفاتری در خارج از هندوستان نیز مبادرت کرد تا علاوه بر پوشش اخبار هند بتواند بدون واسطه به اخبار خارجی نیز دسترسی داشته باشد.

هندو در خلال سال‌های انتشارش توانست آرام آرام رویه‌ی مستقل لیبرال و به دور از جانبداری را در تحریریه‌ی خود تعمیم دهد به گونه‌ای که نه تنها از نگاه مخاطب بلکه بنا به نظر ناظران و کارشناسان مطبوعات نیز هندو مستقل‌ترین و آزادانگارترین روزنامه در هندوستان تلقی می‌شد. اما این رویه در اواخر دهه‌ی هشتاد میلادی تغییر کرد. طی سال‌های پایانی این دهه مالکیت هندو به اعضای جوانتر

خانواده انتقال یافت و در پی این انتقال مالکیت در موضع سیاسی روزنامه تغییر آشکاری ایجاد شد. این واقعیت به نحوی ملموس بود که پایگاه اینترنتی worldpress.org هندو را روزنامه‌ای متمایل به چپ رده بندی کرد. هندو به مانند اکثر انشاراتی‌های هند دارای مالکیت موروثی است.

از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۱ ریاست آن را جی. کاستوری، از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۳ ریاست آن را ان. راوی بر عهده داشتند و از بیست و هفت جون ۲۰۰۳ به این سو نیز ریاست آن را ان. رام برعهده دارد. در اواخر دهه‌ی هشتاد- هندو نقشی محوری در افشای فساد بروز یافته در دولت فدرال ایفا کرد. این روزنامه گزارش‌هایی حاوی مدارك مستندی از فساد در دولت منتشر کرد که همین افشاسازی‌ها باعث شد که حزب حاکم در انتخابات آتی شکست بخورد.

در اکتبر دوهزاروپنج میلادی نیز هندو اولین روزنامه‌ی هند بود که به انتشار مطالبی درباره‌ی یافته‌های کمیته‌ی ولکر پرداخت. این یافته‌ها مربوط بودند به ادعاهایی مبنی بر بروز فساد و رشوه گیری در برنامه‌ی نفت در برابر غذای سازمان ملل در عراق. پس از این افشاسازی بود که تحقیق و تفحص گسترده‌ای در هند انجام شد و ناتوار سینگ، وزیر امور خارجه‌ی وقت هند مظنون به دست داشتن در این رسوایی شد. دقت و ظرافت هندو در ارایه‌ی اخبار و گزارش‌ها مثال زدنی است. گزارش‌های منتشره در هندو کاملاً فراگیر بوده و تمام منابع و ماخذ به تمامی ارایه می‌شوند. شیوه‌ی توصیفی و توضیحی هندو در پرداختن به موضوعات داخلی و بین‌المللی درخصوص همه‌ی موضوعات و عناوین از ویژگی‌های مهم این نشریه است.

از لحاظ فرم گرافیکی، هندو در مقایسه با سایر روزنامه‌های هندوستان به مراتب سختگیرتر است و همچنان از قواعد و اصول قدیم روزنامه‌نگاری پیروی می‌کند به گونه‌ای که درج آگهی در صفحه‌ی اول این نشریه هنوز تابع قواعد و ضوابط بسیاری است. هندو با اینکه در مرکز ایالت چاپ می‌شود ابداً روزنامه‌ای داخلی یا شهرستانی تلقی نمی‌شود بلکه به عنوان یکی از روزنامه‌های اصلی چه در پایتخت هندوستان و چه در خارج از مرزهای هندوستان مورد توجه است. خبر در هندو از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است به گونه‌ای که سعی می‌شود هیچ‌یک از اخبار هندوستان حتی اخبار جزئی اما در عین حال مهم از قلم نیفتد به طوری که هندو در این خصوص قوی‌ترین روزنامه‌ی هند به شمار می‌رود و غالب اخبار و وقایع روز گذشته‌ی هندوستان را می‌توان در هندو مشاهده کرد.

. اخبار بین‌المللی و موضوعات جهانی یکی دیگر از نقاط قوت هندو است به گونه‌ای که بیشتر اخبار و گزارش‌های مهم جهان در بخش اخبار بین‌الملل هندو یافت می‌شود. هندو به جز اخبار داخلی بخش‌های دیگری از جمله ورزش، هنر، دولت و سینما دارد و صفحات گردشگری با عناوین مختلف دیگری را نیز متناسب با ایام هفته درج می‌کند. این روزنامه در قطع متوسط و بر روی کاغذ کاهی ضخیم و صبح‌ها منتشر می‌شود.

لیبراسیون روزنامه ارگان حزب سوسیالیست فرانسه

لیبراسیون (Liberation) که علامت اختصاری آن Libe است یکی از روزنامه های معروف فرانسه است که پس از خیزش جنبش های معترض از سال ۱۹۶۸ در پاریس به وسیله ژان پل سارتر، پی یر ویکتور معروف به بنی لوی و سرژ ژولی تاسیس شد. لیبراسیون یکی از چهار روزنامه بزرگ ملی و پرمحتوای فرانسه است که در قطع کوچک در پاریس منتشر می شود و حاوی مطالب سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است و برای اخبار روز اهمیت بسیاری قائل است به طوری که چند صفحه اول خود را به اینگونه وقایع اختصاص می دهد. خوانندگان این مجله بیشتر از قشر جوان، طبقه مرفه جامعه و نیز روشنفکران چپ گرا هستند. روزنامه لیبراسیون ادعا می کند مستقل است و به هیچ گروهی وابسته نیست و از هیچ گروهی نیز حمایت نمی کند اما در واقع این روزنامه ارگان حزب سوسیالیست فرانسه است و از نظر موضع گیری سیاسی وابسته به جناح چپ و ترقی خواه است. ماهیت چپ گرای این روزنامه اقتضا می کند که برای انتقاد از دولت شیراک، دنباله رو خط احزاب چپ باشد.

تیراژ این روزنامه در حدود ۲۳۰ هزار نسخه در روز است و منابع خبری آن را خبرگزاری فرانسه، صدای آزاد رادیو ایران و سایر رسانه های خبری جهانی تشکیل می دهد و به نظر می رسد با خبرگزاری رویترز همکاری نزدیکی داشته باشد. مطالب روزنامه لیبراسیون به طور عمده به صورت کوتاه و به تناسب موضع گیری های مقامات دولت فرانسه نسبت به مسائل مهم جهانی به تحریر درمی آیند به همین دلیل اتخاذ موضع منفی در قبال سیاست های آمریکا و بررسی انتقادآمیز و خط مشی های منفی، امری بدیهی است. این نشریه از تمامیت ارضی رژیم اسرائیل نیز حمایت می کند و بسیاری از مسئولین و کارکنان آن را یهودیان تشکیل می دهند. لیبراسیون اولین روزنامه فرانسوی است که پایگاه اینترنتی خود را www.liberation.fr ایجاد کرد.

مالکیت این روزنامه را ادوارد دو روسشیلد (de Rothschild Edouard) در دست دارد. وی در ماه اپریل ۲۰۰۶ با یک سرمایه گذاری ۲۰ میلیون یورویی برای توسعه این روزنامه ۸۷/۳۸ درصد از

سهام لیبراسیون را به دست آورد و سهامدار عمده این روزنامه شد. کارکنان روزنامه لیبراسیون نیز بخشی از سهام این روزنامه را در اختیار دارند. روزنامه لیبراسیون حدود ۳۵۰ کارمند اعم از روزنامه نگار، بخش فنی و اداری دارد و مدیر کنونی آن آنتونیو دو گامار (Antoine de Gaudemar) است. لیبراسیون در اصل نام دو روزنامه سری سازمان مقاومت به نام های لیبراسیون نورث (چاپ شمال، فرانسه اشغالی) و لیبراسیون ساوت (چاپ جنوب، فرانسه ویشی) بود که برای اولین بار در جولای ۱۹۴۱ منتشر شدند.

تاسیس روزنامه لیبراسیون به وسیله ژان پل سارتر دوره اول (۱۹۸۱ - ۱۹۷۳)

روزنامه لیبراسیون کنونی به وسیله ژان پل سارتر در سوم فوریه ۱۹۷۳ تاسیس شد. سارتر تا ۲۴ مه ۱۹۷۴ سردبیر روزنامه لیبراسیون بود. در ابتدای تاسیس این روزنامه، سلسله مراتبی در آن وجود نداشت و همه کارکنان از مدیرمسئول گرفته تا دربان روزنامه به طور یکسان حقوق دریافت می کردند اما بعداً تشکیلات آن به صورت سازمان های متعارف دیگر درآمد.

اوایل دهه ۱۹۸۰ این روزنامه شروع به گرفتن آگهی کرد و به سازمان های خارجی اجازه داد تا در مالکیت آن سهم شوند، کاری که قبلاً به شدت از آن خودداری می کرد. با این حال لیبراسیون از نظر موضع گیری سیاسی همچنان میانه رو چپ باقی ماند. دوره دوم (۱۹۸۱ تاکنون) انتشار لیبراسیون در فبروری ۱۹۸۱ در جرین چند بحران به وجود آمده به طور موقت متوقف شد ولی مجدداً در ۱۳ مه با شکلی نو و مدیریت جدید به نام سرژ ژولی (Serge Juli) به چاپ رسید. لیبراسیون به صراحت خط فکری خود را ترقی خواه اعلام می کند و به طور کلی به دنبال آرمان هایی مانند حقوق کارگران، فمینیسم و مبارزه با نژادپرستی است. براساس نظرات سرژ ژولی لیبراسیون روزنامه ای مبارز و سرسخت است که از هیچ حزب سیاسی خاصی طرفداری نمی کند، به عنوان يك ضد قدرت عمل می کند و به طور کلی دارای روابط خوبی با مسئولین جناح چپ یا جناح راست نیست.

طبق نظرات ژان میشل هلوک، معاون مسوول لیبراسیون، از ابتدای ایجاد احزاب سیاسی در سال ۱۹۶۸ و طبیعتاً جناح چپ، لیبراسیون به وابستگی یا عضویت در هیچ يك از این احزاب فکر نمی کرد و نمی کند. به هر حال صفحات بیان عقاید (rebondes) در روزنامه لیبراسیون نظرات و دیدگاه های سیاسی مختلف را منتشر می سازد. لیبراسیون به خاطر ارائه برخی نقطه نظرات مخالف درباره رویدادهای فرهنگی و اجتماعی معروف شده است. به طور مثال علاوه بر ارائه گزارش درباره جرایم و وقایع دیگر، جریان محاکمات آنها را نیز هر روز منتشر می سازد و بینش انسانی تری را از جرایم پیش پا افتاده به وجود می آورد.

همانگونه که سرژ اشاره می کند، لیبراسیون با ایجاد تلفیقی میان مسائل ضد فرهنگ و اصلاح طلبی سیاسی، تعادل خود را برقرار می سازد. اما منتقدان چنین اظهار می دارند که با این وجود

اصلاح طلبی لیبراسیون از دهه ۱۹۷۰ کاهش یافته است. اکنون لیبراسیون دیگر يك روزنامه واقعی جناح چپ به شمار نمی آید. تصمیم مدیر در سال ۲۰۰۵ برای حمایت از قانون اساسی اروپا از طرف بسیاری از خوانندگان این روزنامه مورد انتقاد قرار گرفت و آنها تصمیم گرفتند به این قانون اساسی رای نه بدهند چراکه این قانون را بسیار لیبرال و فاقد نظرات اجتماعی ضروری برای ایجاد يك ملت اروپایی قوی می دانستند. اواخر سال ۲۰۰۵ کارکنان لیبراسیون در اعتراض به برنامه ای که براساس آن ادوارد اتین دو روسشیلد، مالک ۳۷ درصد از سهام روزنامه می شد، اعتصاب کردند. در ۱۳ نوامبر ۲۰۰۶ این روزنامه درگیر بحران تازه ای شد و سرژ ژولی مدیر روزنامه به عنوان یکی از سردمداران «شورش محصلین پاریس» در سال ۱۹۶۸ به خاطر واگذاری مسئولیت خود به ادوارد دو روسشیلد، سهامدار اصلی، زیر سؤال رفت. آنها از اینکه این امر موجب می شود تا این روزنامه تجارتي شده و به حیثیت جناح چپ لطمه وارد شود، ابراز نگرانی کردند.

همچنین کارکنان این روزنامه در ۲۱ نوامبر سال ۲۰۰۶ پس از اعلام طرح مدیریت برای حذف ۵۲ شغل در این روزنامه در جریان يك جلسه عمومی تصمیم به اعتصاب گرفتند. به همین دلیل روزنامه لیبراسیون روز ۲۲ و ۲۳ نوامبر ۲۰۰۶ منتشر نشد که این تعطیلی در تاریخ این روزنامه بی سابقه است، در این جریان سایت اینترنتی روزنامه نیز تعطیل شد. مهمترین نویسندگان و مفسران روزنامه لیبراسیون عبارتند از: ژوزه خوزه گارسون، دومینیک میستر، اریک لاندال، رونیک بدوکار، سارز سالاندون، میشل فر، مارک کراوتز، برتران ژیر، پاتریک سابانیه و ژان پی یر پرن. ژان پی یر پرن و میشل فوکو، خانم کلبرری یر و پی یر بلانشه.